

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 13^η Μαΐου 2025, με την ακόλουθη σύνθεση: Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δεκάτου Τμήματος, Αργυρώ Μαυρομάτη και Ευθύμιος Καρβέλης, Σύμβουλοι, Αθανασία Σιδηροπούλου και Βασίλειος Λιακόπουλος (εισηγητής), Πάρεδροι, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Ευαγγελία Σεραφή, ως νόμιμη αναπληρωτής του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Μαρία Φορτσερά, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 5.4.2024 (ΑΒΔ .../29.7.2024) αγωγή της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...», η οποία εδρεύει στην ... δημοτικού διαμερίσματος Μαλίων του Δήμου Χερσονήσου, με ΑΦΜ ..., η οποία παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου της Λάζαρου Αντωνάκου (ΔΣΑ 30222),

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Λαυρεντίου Παππά (ΑΜ ΝΣΚ 359).

Με την αγωγή αυτή η ενάγουσα ζητεί να υποχρεωθεί το εναγόμενο να της καταβάλει το συνολικό ποσό των 105.413,26 ευρώ, πλέον τόκων.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Δικαστικό Πληρεξούσιο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης για άλλη δικάσιμο, προκειμένου να

εκδοθεί οριστική απόφαση από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί σχετικής αίτησης αναίρεσης που ασκήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο ενώπιόν της.

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της ενάγουσας, ο οποίος ζήτησε να γίνει δεκτό το αίτημα της αναβολής. Στην αντίθετη περίπτωση, ζήτησε προθεσμία για να καταθέσει κρίσιμα σχετικά έγγραφα για την υπόθεση, η οποία και του δόθηκε μέχρι την Τρίτη 20 Μαΐου 2025.

Την Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία πρότεινε να γίνει δεκτό το αίτημα της αναβολής.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε σώμα εξ αποστάσεως (με τηλεδιάσκεψη) στις 30 Μαΐου 2025, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 295 του ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο (...)» (Α' 127), με την παρουσία των ως άνω μελών του και της Γραμματέως του.

Αφού άκουσε την εισήγηση του Παρέδρου Βασιλείου Λιακόπουλου

Μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο και αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την υπό κρίση αγωγή, για την οποία καταβλήθηκε το νόμιμο δικαστικό ένσημο (βλ. το ... ηλεκτρονικό παράβολο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης), όπως αυτή αναπτύσσεται με το από 20.5.2025 νομίμως κατατεθέν (αυθημερόν) υπόμνημα και αντικρούεται με το από 19.5.2025 νομίμως κατατεθέν (στις 20.5.2025) υπόμνημα του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και με τις ... ΕΞ 2025/28.4.2025 απόψεις της Προϊσταμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα», ζητείται να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει στην ενάγουσα εταιρεία το συνολικό ποσό των 105.413,26 ευρώ, πλέον τόκων. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε μέρος του ποσού της .../29.1.2015 εγγυητικής επιστολής της Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας (συνολικού ποσού 145.987,39 ευρώ) που κατατέθηκε από την ενάγουσα υπέρ του ΕΦΔ (ΕΦΕΠΑΕ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ), στο πλαίσιο υλοποίησης του επενδυτικού της σχεδίου και κατέπεσε μερικώς με έγγραφη δήλωση του ΕΦΔ μετά την έκδοση της .../.../Β2/18.9.2017 απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης της

Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΤΣ. Η ως άνω απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης ακυρώθηκε με την 7/2023 απόφαση του Εβδόμου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το επενδυτικό σχέδιο της ενάγουσας είχε ενταχθεί, με κωδικό ΟΠΣ ..., στο Πρόγραμμα «Ενίσχυση ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης – Τουρισμού – Εμπορίου και Υπηρεσιών» του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) «Κρήτη και Νήσοι Αιγαίου (Κρήτη)».

2. Μετά την ακύρωση από το έχον δικαιοδοσία Ελεγκτικό Συνέδριο (βλ. ΕλΣυν Ολομ. 1334/2023) της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης, γεννάται, δοθέντος ότι το οφειλόμενο εκ της ακυρωθείσας απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης ποσό έχει καταβληθεί, αποζημιωτική ευθύνη του Δημοσίου και η σχετική διαφορά υπάγεται στο Δικαστήριο αυτό, που είχε δικαιοδοσία και αποφάνθηκε για την ανυπαρξία της (δημοσίου δικαίου) αξίωσης του Δημοσίου. Και τούτο διότι η υπό κρίση αγωγή, αφορά σε χρηματική αξίωση από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου και ειδικότερα από σχέση δημοσίου δικαίου στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των υπόχρεων σε δημόσια λογοδοσία, ιδιότητες τις οποίες φέρουν οι τελικοί λήπτες των ενισχύσεων -είτε είναι δημόσια νομικά πρόσωπα είτε απλοί ιδιώτες- λόγω της ένταξής τους σε επιχειρησιακό πρόγραμμα (βλ. ΕλΣυν Ολομ. 1334/2023 σκ. 41). Η ανωτέρω κρίση δεν αναιρείται στην προκειμένη περίπτωση, από το γεγονός ότι η είσπραξη του χρέους εκ της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης συντελέστηκε λόγω της μερικής κατάπτωσης εγγύησης του λήπτη της ενίσχυσης υπέρ του ΕΦΔ, καθόσον όπως έχει κριθεί με τις αποφάσεις του ΑΕΔ 14/2003 και 5/2003 (πρβλ. και ΑΕΔ 2/2002), σε περίπτωση εγγύησης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αν η απαίτηση του Δημοσίου κατά του πρωτοφειλέτη φέρει τον χαρακτήρα αξίωσης δημοσίου δικαίου (ως εν προκειμένω που αφορά σε αξίωση εκ του ελέγχου των λογαριασμών του ενωσιακού και εθνικού προϋπολογισμού), οι διαφορές που γεννώνται κατά την επιδίωξη είσπραξης του χρέους από τον εγγυητή θεμελιώνεται όχι μόνο στη σύμβαση εγγύησης, αλλά και στη δημοσίου δικαίου σχέση μεταξύ του Δημοσίου και του πρωτοφειλέτη. Κατά τούτο παραδεκτώς ασκείται η ένδικη αγωγή.

3. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 243, 244, 248, 251 και 252 του ως άνω ν. 4700/2020 προκύπτει ότι σε περίπτωση που τα υποβληθέντα σχετικά με την ένδικη υπόθεση έγγραφα και στοιχεία είναι ελλιπή, το Δικαστήριο δύναται, αν κρίνει ότι αυτό είναι αναγκαίο για την ασφαλέστερη διάγνωση της διαφοράς, να αναβάλει την οριστική του κρίση και να διατάξει τη συμπλήρωση των αποδείξεων, καθορίζοντας τους υπόχρεους για την υποβολή των ελλειπόντων αποδεικτικών στοιχείων διαδίκους και τάσσοντας σχετική προς τούτο προθεσμία (ΕλΣυν. Έβδομο Τμ. 155/2024, 392,224/2023, 1476,109/22, Τμ.1 1324/2020, 816/2018 κ.ά.).

4. Στην προκειμένη περίπτωση, από τη συνεκτίμηση όλων ανεξαιρέτως των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και ιδίως της 7/2023 απόφασης του Εβδόμου Τμήματος, προκύπτουν τα αναφερόμενα στις σκέψεις 5-10 που ακολουθούν.

5. Με την 205/28/A2/11.1.2013 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων δημοσιεύθηκε η πρόσκληση υποβολής επενδυτικών προτάσεων για την ένταξή τους στο πρόγραμμα «Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης, Εμπορίου και Υπηρεσιών». Η ενάγουσα εταιρεία εντάχθηκε με την .../.../A2/27.3.2014 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας στο ως άνω πρόγραμμα με σκοπό την υλοποίηση της επενδυτικής της πρότασης με κωδικό ΒΕΣ-... για τον εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μονάδας που διατηρεί στην ... του Νομού Ηρακλείου Κρήτης με συνολικό προϋπολογισμό 291.974,78 ευρώ και αναλογούσα δημόσια δαπάνη 145.987,39 ευρώ. Κατόπιν αιτήματος της ενάγουσας, ο αρχικά εγκεκριμένος προϋπολογισμός τροποποιήθηκε τελικώς στο ποσό των 269.435,98 ευρώ με αναλογούσα δημόσια δαπάνη 134.717,99 ευρώ, όπως προκύπτει από το αντίγραφο του Τεχνικού Παραρτήματος. Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης αναδείχθηκε ο ΕΦΕΠΑΕ.

6. Με την από 18.3.2015 αίτησή της προς τον ΕΦΔ/ΕΦΕΠΑΕ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ η ενάγουσα υπέβαλε αίτημα για τη λήψη προκαταβολής, αίτημα το οποίο εγκρίθηκε και στις 19.5.2015 της καταβλήθηκε το ποσό των 134.717,99 ευρώ με τη μορφή της προκαταβολής έναντι εγγυητικής επιστολής (αριθμός ...) εκδοθείσας στις 29.1.2015 υπέρ ΕΦΕΠΑΕ για

την υλοποίηση του ως άνω επενδυτικού σχεδίου και μέχρι του ποσού των 145.987,39 ευρώ. Η ισχύς της εγγυητικής επιστολής ορίστηκε αρχικά έως τις 31.12.2015 και, κατόπιν της με αρ. πρωτ. .../23.3.2015 επιστολής της Αναπτυξιακής Κρήτης, τροποποιήθηκε σε αορίστου διάρκειας. Εν συνεχεία, κατόπιν του .../18.4.2016 αιτήματος της ενάγουσας για τελική πιστοποίηση - επαλήθευση των δαπανών της επένδυσης με αιτούμενο προϋπολογισμό ποσού 264.694,60 ευρώ και αναλογούσα δημόσια δαπάνη ποσού 132.347,30 ευρώ, διενεργήθηκε στις 12.8.2016 από τα όργανα ελέγχου του εταίρου ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ του ΕΦΕΠΑΕ, επιτόπιος έλεγχος πριν την διενέργεια του οποίου, η ενάγουσα έλαβε πλήρεις οδηγίες για τον έλεγχο του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης. Με την .../27.9.2016 επιστολή του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) η ενάγουσα ενημερώθηκε για τις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν από τον διενεργηθέντα έλεγχο και τις οποίες έπρεπε να διευθετήσει προκειμένου να ολοκληρωθεί ο έλεγχος, τα τελικά αποτελέσματα του οποίου αναφέρονται στην .../22.11.2016 έκθεση. Σύμφωνα με την ως άνω έκθεση, η ενάγουσα, υλοποίησε το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό 90% επί του συνολικού προϋπολογισμού, το έργο κρίθηκε ολοκληρωμένο και λειτουργικό και σύμφωνο με τους στόχους του προγράμματος ενώ είχαν προσκομιστεί όλα τα δικαιολογητικά που αποδείκνυαν τη νόμιμη λειτουργία της εκκαλούσας. Ωστόσο, το οικονομικό αντικείμενο του έργου πιστοποιήθηκε μόνο στο 21,38% λόγω μη επιλέξιμου τρόπου εξόφλησης του προμηθευτή «...», ενώ οι επιλέξιμες δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 62.401,52 ευρώ με αναλογούσα δημόσια δαπάνη κατά ποσοστό 50%, ήτοι 31.200,76 ευρώ. Ειδικότερα, ορισμένες πληρωμές προς τον συγκεκριμένο προμηθευτή έγιναν τοις μετρητοίς και όχι μέσω τραπεζικής επιταγής ή τραπεζικού λογαριασμού, όπως προβλέπεται για την εξόφληση φορολογικών στοιχείων άνω των 3000 ευρώ και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20 του ν. 3842/2010 (Α', 58) και στο κεφάλαιο Δ του Παραρτήματος VII του Οδηγού του Προγράμματος, που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της 205/28/Α2/11.1.2013 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων.

7. Με βάση τα στοιχεία της έκθεσης κρίθηκαν μη επιλέξιμες οι εξής δαπάνες: 1. Περικοπή 6.457,96 ευρώ από το τιμολόγιο .../25.8.2015 λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 2. Περικοπή από το τιμολόγιο .../25.8.2015 αξίας 48.553,02 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 3. Περικοπή από το τιμολόγιο .../28.8.2015 αξίας 14.944,50 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 4. Περικοπή από το τιμολόγιο .../1.9.2015 αξίας 9.398,43 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 5. Περικοπή από το τιμολόγιο .../1.9.2015 αξίας 16.605,00 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 6. Περικοπή από το τιμολόγιο .../2.9.2015 αξίας 15.276,60 λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 7. Περικοπή από το τιμολόγιο .../2.9.2015 αξίας 18.450,00 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 8. Περικοπή από το τιμολόγιο .../2.9.2015 αξίας 13.837,50 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 9. Περικοπή από το τιμολόγιο .../2.9.2015 αξίας 25.215,00 λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 10. Περικοπή από το τιμολόγιο .../3.9.2015 αξίας 14.213,88 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 11. Περικοπή από το τιμολόγιο .../3.9.2015 αξίας 14.213,88 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 12. Περικοπή από το τιμολόγιο .../2.9.2015 αξίας 14.944,50 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 13. Περικοπή από το τιμολόγιο .../25.9.2015 αξίας 16.574,49 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (κατακερματισμός δαπάνης), 14. Περικοπή από το τιμολόγιο .../20.8.2015 αξίας 14.944,50 λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (οι τραπεζικές επιταγές με αριθμούς /14.10.2015-.../14.10.2015- .../14.10.2015 από την ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ έχουν εκδοθεί στο λογαριασμό του επενδυτή και όχι του προμηθευτή), 15. Περικοπή από το τιμολόγιο .../20.8.2015 αξίας 7.429,20 ευρώ λόγω μη ορθού τρόπου εξόφλησης (η τραπεζική επιταγή με αριθμό .../14.10.2015 από την ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ έχει εκδοθεί στο λογαριασμό του επενδυτή και όχι του προμηθευτή). Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω στοιχεία, η ενάγουσα εξόφλησε τοις μετρητοίς προς τον προμηθευτή το ποσό των 225.788,06 ευρώ.

8. Τα αποτελέσματα της ως άνω έκθεσης κοινοποιήθηκαν στην ενάγουσα με την .../7.12.2016 επιστολή του ΕΦΕΠΑΕ με την οποία κλήθηκε αυτή να καταβάλει το ποσό των 103.517,23 ευρώ πλέον τόκων ύψους 1.896,03 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό 105.413,26 ευρώ. Η ενάγουσα υπέβαλε τις .../27.12.2016 αντιρρήσεις της με τις οποίες, αποδεχόμενη τις παρατυπίες περί μη νόμιμης εξόφλησης του συγκεκριμένου προμηθευτή και μη αμφισβητώντας τον τρόπο υπολογισμού των μη επιλέξιμων δαπανών, επικαλέστηκε λόγο ανωτέρας βίας και ζήτησε, εφόσον το έργο είχε υλοποιηθεί κατά ποσοστό 90%, την ακύρωση των αποτελεσμάτων ελέγχου της τελικής επαλήθευσης-πιστοποίησης. Ειδικότερα, προέβαλε ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο πραγματοποίησης των δαπανών που κρίθηκαν μη επιλέξιμες, νόμιμος εκπρόσωπος της εκκαλούσας ήταν ο ... ο οποίος, αφού διαγνώσθηκε με καρκίνο του πνεύμονα, απεβίωσε στις 3.8.2016. Καθ' όλη τη διάρκεια που διετέλεσε νόμιμος εκπρόσωπος, ο ..., ήταν κατά τους ισχυρισμούς της, οργανωτικός και υπεύθυνος επιχειρηματίας ωστόσο από το έτος 2015 και πριν τη διάγνωση της ασθένειας άρχισε να συμπεριφέρεται με περίεργο τρόπο, η αλλοπρόσαλλη δε αυτή συμπεριφορά του οφειλόταν στην ασθένειά του και δεν του επέτρεπε να ενεργεί ως συνεπής και επιμελής επιχειρηματίας που τηρεί τα οριζόμενα στον νόμο.

9. Με την .../21.2.2017 απάντηση απορρίφθηκαν οι αντιρρήσεις της ενάγουσας με την αιτιολογία ότι αυτή δεν τήρησε τους όρους περί νόμιμου τρόπου εξόφλησης δαπανών, το γεγονός δε αυτό δεν οφείλεται σε λόγο ανωτέρας βίας. Εν συνεχεία, εκδόθηκε η .../.../B2/18.9.2017 απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με την οποία επιβλήθηκε σε βάρος της ενάγουσας δημοσιονομική διόρθωση ποσού 103.517,23 ευρώ (134.712,99 ευρώ – 31.200,76 = 103.517,23 ευρώ) που αντιστοιχεί στο ποσό της δημόσιας δαπάνης επί των δαπανών που δεν εξοφλήθηκαν με νόμιμο τρόπο και παραλλήλως διατυπώθηκε εισήγηση προς τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, ως αρμόδιο διατάκτη της σχετικής δαπάνης, για την έκδοση απόφασης ανάκτησης με αντικείμενο την αναζήτηση του ως άνω ποσού των 103.517,23 ευρώ ως αχρεωστήτως

καταβληθέντος πλέον τόκων από την ημερομηνία καταβολής του ως άνω ποσού μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του στη ΔΟΥ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 15 της υπ' αριθμ. 14053/ΕΥΣ1749/27.3.2008 Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης. Με την .../3.10.2017 επιστολή της προς τον την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία Μονάδα Β2» η ενάγουσα ζήτησε, λόγω αδυναμίας καταβολής του ποσού που της επιβλήθηκε με τη δημοσιονομική διόρθωση, την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής. Με τη σειρά της η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος με την .../.../Β2/10.10.2017 επιστολή της προς τον ΕΦΕΠΑΕ ζήτησε την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής προκειμένου, μετά την εκτέλεση της κατάπτωσης και την κατάθεση του ποσού στον λογαριασμό ΚΑΕ ..., να εκδοθεί απόφαση ανάκτησης για το ποσό των τόκων που αφορούν το διάστημα της λήψης της επιχορήγησης και μέχρι την επιστροφή της. Σε συνέχεια των ανωτέρω επιστολών, η ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ με την .../26.10.2017 επιστολή της προς τον ΕΦΕΠΑΕ απέστειλε ακριβές αντίγραφο του .../26.10.2017 Διπλότυπου Είσπραξης της ΔΟΥ Ηρακλείου περί μερικής κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής (106.274,47 ευρώ) στον ΚΑΕ ... υπέρ της ενάγουσας.

10. Με την 7/2023 απόφαση του Εβδόμου Τμήματος, επί της ΑΒΔ .../2017 έφεσης της ενάγουσας κατά της προαναφερθείσας απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης, κρίθηκαν τα ακόλουθα: α) ότι δεν αποδεικνύεται η συνδρομή λόγου ανωτέρας βίας στο πρόσωπο του νόμιμου εκπροσώπου της ενάγουσας που να δικαιολογεί την αναστολή των υποχρεώσεων του περί μη τήρησης των όρων του Οδηγού του Προγράμματος σχετικά με τους νόμιμους τρόπους πληρωμής και β) ότι η .../.../Β2/18.9.2017 απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης εκδόθηκε κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας και για το λόγο αυτό είναι ακυρωτέα ως αντιβαίνουσα στην εν λόγω αρχή. Το σωρευθέν στην, κριθείσα διά της ανωτέρω απόφασης έφεση, αίτημα της έντοκης επιστροφής του ποσού των 105.413,26 ευρώ, κρίθηκε απορριπτέο προεχόντως ενόψει του διαπλαστικού χαρακτήρα του ενδίκου βοηθήματος, καθώς με την έφεση αμφισβητείται μόνο η νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης και επιδιώκεται η ακύρωσή της ή η μεταρρύθμισή της,

ενώ η αναγνώριση ή καταψήφιση χρηματικού ποσού και μάλιστα εντόκως, επιδιώκεται με το ένδικο βοήθημα της αγωγής. Κατά της ανωτέρω 7/2023 απόφασης του Εβδόμου Τμήματος έχει ασκηθεί η από 16.3.2023 αίτηση αναίρεσης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΒΔ .../17.3.2023), η οποία παραμένει εκκρεμής ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

11. Λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα στον φάκελο έγγραφα καθώς και το γεγονός ότι δεν έχει προσκομιστεί εκ μέρους του Δημοσίου ο συγκροτηθείς στο πλαίσιο εκδίκασης της έφεσης επί της οποίας εκδόθηκε η 7/2023 απόφαση του Εβδόμου Τμήματος διοικητικός φάκελος, αλλά και ότι η δικανική αξιολόγηση του αγωγικού αιτήματος συναρτάται προεχόντως από την εκδοθησόμενη στο πλαίσιο της ασκηθείσας αίτησης αναίρεσης απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι δεν είναι δυνατό να σχηματιστεί ασφαλής δικανική πεποίθηση ως προς τη νομιμότητα και την ουσιαστική βασιμότητα του αγωγικού αιτήματος, λόγω έλλειψης κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων. Ως εκ τούτου, κρίνει αναγκαία την αναβολή έκδοσης οριστικής απόφασης, προκειμένου να συμπληρωθούν οι αποδείξεις με την προσκόμιση από το Ελληνικό Δημόσιο και την ενάγουσα των αναφερόμενων στην σκέψη που ακολουθεί εγγράφων.

12. Με επιμέλεια του Ελληνικού Δημοσίου, να προσκομιστούν: α) η εκδοθησόμενη στο πλαίσιο της με ΑΒΔ .../2023 ασκηθείσας αίτησης αναίρεσης απόφαση, β) ο κατατεθείς στο πλαίσιο εκδίκασης της σχετικής έφεσης επί της οποίας εκδόθηκε η 7/2023 απόφαση του Εβδόμου Τμήματος διοικητικός φάκελος με όλα τα σχετικά αυτού και γ) η .../30.10.2017 επιστολή του ΕΦΕΠΑΕ προς την ανωτέρω τράπεζα περί αποδέσμευσης της εγγυητικής. Επιπλέον, δε, με επιμέλεια της ενάγουσας να προσκομιστούν όλα τα κατατεθέντα από αυτήν έγγραφα στο πλαίσιο εκδίκασης της σχετικής έφεσης επί της οποίας εκδόθηκε η 7/2023 απόφαση του Εβδόμου Τμήματος.

13. Προς εκπλήρωση της κατά τα ανωτέρω υποχρέωσης, το Ελληνικό Δημόσιο και η ενάγουσα οφείλουν να προσκομίσουν στο Δικαστήριο τα αναφερόμενα στην προηγούμενη σκέψη ελλείποντα στοιχεία. Μετά δε τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου, και όχι νωρίτερα από την προσκόμιση

της δικαστικής απόφασης που θα εκδοθεί επί της ασηκθείσας με ΑΒΔ .../2023 αίτησης αναίρεσης, πρέπει να ορισθεί αρμοδίως νέα δικάσιμος για τη συζήτηση της έφεσης, να εγγραφεί η υπόθεση στο πινάκιο αυτής και να κλητευθούν νομίμως οι διάδικοι να παραστούν κατά τη νέα συζήτηση της υπόθεσης.

Για τους λόγους αυτούς

Αναβάλλει την έκδοση οριστικής απόφασης.

Διατάσσει τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας, τον ορισμό αρμοδίως νέας δικασίμου μετά την υποβολή των στοιχείων αυτών στο Δικαστήριο, την εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο και τη νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση των διαδίκων να παραστούν στη νέα συζήτηση της έφεσης.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε σε τηλεδιάσκεψη στις 30 Μαΐου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΙΝΗ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΦΟΡΤΣΕΡΑ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 22 Ιουλίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΙΝΗ	ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΕΝΟΥ